

SUROWCE WŁÓKIENNICZE	N O R M A B R A N Ż O W A	BN-80
	Słoma lnu włóknistego biologiczna	7511-01 W
		Zamiast BN-67/7511-01
		Grupa katalogowa 1105

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest słoma lnu włóknistego biologiczna (roszona sposobem siania lub moczenia) prosta i targana.

1.2. Określenia — wg PN-80/P-01703 i PN-79/P-04680.00.

2. PODZIAŁ I OZNACZENIE

2.1. Podział i oznaczenie — wg KTM, uzupełnione nazwą słomy i numerem normy.

2.2. Przykład oznaczenia słomy lnianej (1931), odziarnionej (1), biologicznej (2), prostej (1), klasy I (-01), moczonej (1), bez dalszego podziału (00), o liczbie kontrolnej (0), o długości technicznej 40 cm (4)

i należyce wyroszonej (1):

KTM 1931-121-011-000

SŁOMA LNIANA BIOLOGICZNA 41 BN-80/7511-01

3. WYMAGANIA

3.1. Słoma prosta

3.1.1. Wymagania ogólne. Słoma prosta powinna mieć długość co najmniej 35 cm, być wyrównana w części korzeniowej, ułożona równolegle w snopki o masie co najmniej 2 kg i średnicy 25 ÷ 30 cm albo prasowana w bele do 8 kg, wiązane sznurkiem z włókien naturalnych, lub słomą lnianą.

3.1.2. Wymagania szczegółowe. Zestawienie wymagań jakościowych na słomę lnianą biologiczną prostą, ocenianą na podstawie jej cech zewnętrznych — wg tabl. 1.

Zgłoszona przez Instytut Krajowych Włókien Naturalnych
Ustanowiona przez Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Lniarskiego dnia 15 lipca 1980 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 marca 1981 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 23/1980 poz. 94)

Tablica 1

Oznaczenie wg KTM	Klasa jakości	Średnia długość techniczna, cm, nie mniej niż	Stopień wyroszenia	Udział łożdgy wymienionego stopnia wyroszenia %	Kolor słomy		Postawa normalna, %, co najmniej 1)	Zdrowotność, %, co najmniej 1)	Zanieczyszczenia obce i słoma zbutwiała, %, nie więcej niż 2)	Wilgotność, %	
					moczonej	stanej				w obróbce	w rozliczeniach handlowych 3)
1931-121-011-013	I	60	należyte wyroszona	nie mniej niż 90	jasnoszary, stalowoszary, srebrzystoszary	kremowy, żółty	70	80	20 (w tym chwastów 15)	dc 18	16
1931-121-012-014											
1931-121-013-015											
1931-121-021-011	II	50	należyte wyroszona	nie mniej niż 80	bez wymagań	nie normalizuje się	70	80	20 (w tym chwastów 15)	dc 18	16
1931-121-022-012											
1931-121-023-013											
1931-121-031-010	III	43	należyte wyroszona	nie mniej niż 70	bez wymagań	nie normalizuje się	70	80	20 (w tym chwastów 15)	dc 18	16
1931-121-032-010											
1931-121-033-011											
1931-121-041-018	IV	35	należyte wyroszona i niedoroszona	nie normalizuje się	bez wymagań	nie normalizuje się	70	80	20 (w tym chwastów 15)	dc 18	16
1931-121-042-019											
1931-121-043-010											
Metoda badania, wg		PN-79/P-04680.01	PN-80/P-04680.10	PN-80/P-04680.08	PN-79/P-04680.06	PN-79/P-04680.05	PN-71/P-04601				

Słomę prostą o średniej długości technicznej 35 do 43 cm, zawierającą 70 % łożdgy przeroszonych oraz słomę nie spełniającą wymagań klasy jakości IV należy zakwalifikować jako słomę pozaklasową.

Słomę biologiczną zawierającą ponad 30 % łożdgy podroszonych (tj. łożdgy, w których nastąpiła tylko zmiana naturalnego koloru słomy na kolor zbliżony do koloru słomy stanej, a proces rozkładu pektyn został dopiero zapoczątkowany i w przerobie mechanicznym słoma zachowuje się jak słoma surowa) należy zaliczyć do słomy surowej.

1) Zmniejszenie procentowego udziału słomy o postawie normalnej lub zmniejszenie procentu zdrowotności powoduje zaliczenie słomy kwalifikującej się do jakości I, II, III o jedną klasę jakości niżej. Łączne przekroczenie wymagań do dwóch spośród następujących cech: postawy, zdrowotności, koloru powoduje zaliczenie słomy kwalifikującej się do klasy jakości I, II, III o jedną klasę jakości niżej.

2) Za normalne zanieczyszczenie słomy prostej roszonej przyjmuje się 2%. Podwyższenie procentu zanieczyszczeń ponad 2% do 20% powoduje potrącenie z ogólnej masy partii stwierdzonego procentu zanieczyszczenia (do zanieczyszczeń słomy zalicza się również plewy i szypułki odpadające w procesie odziarniania i resztki nasion w słomie odziarnionej). Jeżeli zawartość chwastów przekracza 10%, to za każdy procent ponad 10% należy potrącić dodatkowo 1% z wartości (w złotych) ocenianej partii słomy. Jeżeli zawartość zanieczyszczeń jest niższa niż 10%, to za każdy pełny procent obniżenia zanieczyszczeń poniżej 10% należy wypłacić dodatkowo 1% wartości słomy (w złotych).

3) Rozliczenia handlowe należy przeprowadzić na podstawie masy legalnej wg PN-74/P-04609, po potrąceniu zanieczyszczeń z wartości ocenianej partii słomy.

3.1.3. Jakość słomy prostej oceniana na podstawie wydajności włókna długiego. Zamiast oceny poszczególnych cech zewnętrznych słomy jak w 3.1.2, za porozumieniem zainteresowanych stron można określić klasę jakości słomy biologicznej wg tabl. 2, przez wyznaczenie wydajności włókna długiego z próbki ogólnej pobranej wg PN-79/P-04680.00. Zasada metody technologicznego wyznaczania wydajności włókna długiego na podstawie przerobu technologicznego słomy lnianej roszonej jest zamieszczona w PN-80/P-04680.09.

Tablica 2

Jakość	Wydajność włókna długiego ze słomy biologicznej (bez zanieczyszczeń), %, nie mniej niż
00	21
0	18
I	15
II	12
III	9
IV	5

3.2. Słoma targana

3.2.1. Wymagania ogólne. Słoma targana powinna być posortowana wg jakości i może być dostarczana w stanie luźnym.

3.2.2. Wymagania szczegółowe. Jakość słomy targanej — wg tabl. 3.

3.3. Ocena partii — wg PN-79/P-04680.00.

Tablica 3

Oznaczenie wg KTM	Klasa jakości	Stopień wyroszenia	Udział wymienionego stopnia wyroszenia, nie mniej niż, %	Zdrowotność, co najmniej, %	Zanieczyszczenie więcej niż, %	Wilgotność, %	
						w obrocie	w rozliczeniach handlowych ¹⁾
1931-122-061-010 1931-122-062-011 1931-122-063-012	I	nałężycie wyroszona	65	60	20	do 18	16
1931-122-071-019 1931-122-072-010 1931-122-073-010	II	nie normalizuje się		nie normalizuje się	45		
Metoda badania, wg		BN-80/P-04680.10		PN-79/ P-04680.06	PN-79/ P-04680.05	PN-71/P-04601	

¹⁾ Rozliczenia handlowe należy przeprowadzić na podstawie masy legalnej wg PN-71/P-04609, po potrąceniu zanieczyszczeń.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Instytut Krajowych Włókien Naturalnych, Poznań.

2. Normy związane

PN-80/P-01703 Surowce włókiennicze. Pojęcia, symbole i określenia
PN-71/P-04601 Metody badań surowców, półwyrobów i wyrobów włókienniczych. Wyznaczanie wilgotności

PN-74/P-04609 Metody badań surowców włókienniczych i przędzy. Wyznaczanie masy legalnej i masy handlowej

PN-79/P-04680.00 Metody badań surowców włókienniczych. Słoma lniiana surowa i roszone. Postanowienia ogólne

PN-79/P-04680.01 Metody badań surowców włókienniczych. Słoma lniiana surowa i roszone. Wyznaczanie długości technicznej

PN-79/P-04680.04 Metody badań surowców włókienniczych. Słoma

lniiana surowa i roszone. Wyznaczanie postawy
PN-79/P-04680.05 Metody badań surowców włókienniczych. Słoma lniiana surowa i roszone. Wyznaczanie zanieczyszczeń
PN-79/P-04680.06 Metody badań surowców włókienniczych. Słoma lniiana i roszone. Wyznaczanie zdrowotności
PN-80/P-04680.08 Metody badań surowców włókienniczych. Słoma lniiana roszone. Ustalenie koloru
PN-80/P-04680.09 Metody badań surowców włókienniczych. Słoma lniiana roszone. Wyznaczanie wydajności włókna długiego
PN-80/P-04680.10 Metody badań surowców włókienniczych. Słoma lniiana roszone. Wyznaczanie stopnia wyroszenia

3. Autorzy projektu normy — mgr Helena Bernacka, doc. dr Józef Waško — Instytut Krajowych Włókien Naturalnych, Poznań.

przez Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Lniarskiego

28 **BN-80/7511-01 Słoma lnu włóknistego biologiczna**
1105

zmiana 1
1.10.81 r.

1. W punkcie 2.2 skreśla się wyrażenie ... o długości technicznej 40 cm (4) i należy wyroszonej (1), a w ostatnim wierszu liczbę 41.

2. W tablicy 1, kol. 6 i 7: Kolor słomy — zamiast słowa moczoney należy wpisać słanej, a w miejsce słowa słanej wpisać słowo: moczoney.

3. W tablicy 3, kolumna 1: Oznaczenie wg KTM — zapis uzupełnia się następująco: — słoma lniana, odziarniona, biologiczna, targana, moczona, słana, moczono-słana.

(Biuletyn PKNMIJ nr 2/82 poz. 26)